

СИЛАБУС КУРСУ

«ДЕРЖАВНА ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА»

Ступінь вищої освіти: **бакалавр**

Галузь знань: **Культура і мистецтво**

Спеціальність: **Інформаційна, бібліотечна та архівна справа**

Освітньо-професійна програма: **Документознавство та інформаційна діяльність**

Рік навчання: **4**, семестр: **7**

Кількість кредитів: **5**, мова викладання: **українська**

КЕРІВНИК КУРСУ:

ПП: д. політ. н., проф. **Лазарович Микола Васильович**

Контактна інформація: lazar-m@ukr.net ; (0352)47-50-50#19-222

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Курс «Державна інформаційна політика» сприяє поглибленню знань майбутніх фахівців із документознавства щодо політики органів державної влади, органів місцевого самоврядування з інформаційної діяльності, ознайомлює студентів з тенденціями розвитку інформаційного простору України, подає аналіз функціонування основних його складових (ЗМІ, архівний, бібліотечний, кінематографічний комплекси, телекомунікаційні системи), пояснює сутність системи забезпечення інформаційної безпеки України. Забезпечує вивчення теоретичних засад та практичних механізмів державного управління інформаційним простором, процесами та подіями як на загальнонаціональному, так і регіональному рівнях, шляхів їх оптимізації.

СТРУКТУРА КУРСУ

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4 / 2	Сутність, об'єкт та функції державної інформаційної політики.	Знати сутність поняття «державна інформаційна політика», визначати основні етапи формування інформаційної політики в незалежній Україні. Аналізувати доктрину інформаційної безпеки України, Стратегію національної безпеки України її принципи та основні положення. Усвідомлювати значення системи державних стратегічних комунікацій.	Поточне опитування, тести
4 / 2	Цілі, завдання та критерії державної інформаційної політики.	Вміти визначати цілі та завдання державної інформаційної політики (ДІП). Аналізувати світоглядні, політичні та адміністративні аспекти ДІП.	Тести, питання, робота в групах

4 / 4	Шляхи розвитку інформаційного суспільства в Україні.	Знати основні підходи до означення інформаційного суспільства, моделі інформаційного суспільства. Виявляти проблеми розвитку інформаційного суспільства. Аналізувати наслідки технологічної революції та передбачати майбутнє інформаційної епохи. Знати світові та вітчизняні теорії і концепції ДІІ. Аналізувати розроблення та коригування теорій та концепцій ДІІ в Україні та світі. Відповідність інформаційної політики європейським стандартам.	Проблемні завдання
6 / 4	Нормативно-правове забезпечення ДІІ.	Володіти інформацією щодо конституційно-правових засад ДІІ України та нормативно-правових механізмів ДІІ. Трактувати ДІІ як гарантію позицій титульної нації. Знати основи законодавства України в інформаційній сфері, проблеми та перспективи правового регулювання інформаційної сфери в Україні; механізми забезпечення конституційного права громадян на інформацію та механізми інформаційної безпеки.	Кейси
4 / 2	Організаційні засади здійснення державної інформаційної політики України	Знати основні центральні органи державної влади України в галузі інформації. Вміти аналізувати міжінституційну взаємодію та координацію діяльності в інформаційній сфері. Аналізувати основні етапи діяльності. Міністерства інформаційної політики України, визначати основні результати його діяльності у 2018-2019 рр. Знати основні цілі та напрями діяльності Міністерства культури та інформаційної політики України у 2020-2022 рр., особливості їх реалізації на сучасному етапі.	Проблемні завдання, питання
4 / 4	Законодавчі та виконавчі органи в інформаційній сфері. Інформаційна безпека та механізми її забезпечення	Знати основні функції Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики. Створення Департаменту доступу до публічної інформації Офісу Президента України. Аналізувати роботу Міністерства цифрової трансформації України. Визначати завдання у	кейси

		сфері інформатизації, електронного урядування, використання національних електронних інформаційних ресурсів. Знати діяльність державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, систему державного інформаційного кіберзахисту	
6 / 4	Державна інформаційна політика в контексті інтеграції України в європейський та світовий інформаційний простір	Розуміти взаємозв'язок та взаємовплив основних концепцій побудови інформаційного суспільства та інформаційної політики в рамках РЄ, ЄС та інших європейських організацій. Знати інформаційну політику в рамках доктрин євроінтеграції та євроатлантизму (НАТО, ОБСЄ) та євразійськості (ОДКБ, ШОС). Визначити інформаційне суспільство та інформаційну політику як сферу стратегічного партнерства Україна – ЄС.	кейси
6 / 4	Державна політика у сфері ЗМІ	Розуміти загальні тенденції в сфері функціонування засобів масової інформації і їхню роль у становленні і стабілізації соціополітичної структури суспільства. Знати особливості нового типу ЗМІ Здійснювати порівняльний аналіз роботи українських провідних ЗМІ. Визначити функції Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, Держкомтелерадіо; правові основи діяльності інформаційних агентств в Україні. Знати Закон України «Про інформаційні агентства». Нові засоби масової інформації та свобода слова в Україні. Бути ознайомленим та знати інформаційно-аналітичну систему “Кінематографія України”, інформаційно-пошукову систему “Фільмофонд України”. Визначити шляхи протидії інформаційній агресії.	Робота в групах
4 / 2	Видавнича справа.	Тракувати ДІП України у видавничій справі як інструмент захисту прав титульної нації та механізм єдності НІП України. Розуміти роль Департаменту видавничої справи і преси, Держкомтелерадіо, Книжкової палати України. Знати найбільші видавництва України,	кейси

		Форуми видавництв. Міжнародний фестиваль «Книжковий арсенал». Інформаційні проекти в рамках проведення форумів.	
4 / 2	Музейна, архівна та бібліотечна справа у державній інформаційній політиці України	Знати особливості формування, використання і збереження інформаційних ресурсів нормативно-правову базу діяльності.. Проводити аналіз науково-дослідної діяльності інформаційних установ. Знати основні форми і методи популяризації зібрань.	Проблемні питання
4 / 4	Інформаційні війни	Знати поняття інформаційної війни, виокремлювати різні види Розуміти пропагандистські дії в XXI столітті. Визначати інформаційні війни у структурі сучасних цивілізацій. Розуміти інформаційну асиметрію у формуванні інформаційного простору.	кейси
4 / 4	Інформаційна безпека	Виявляти та аналізувати зовнішні інформаційні загрози, засади та механізми їх локалізації. Здійснювати аналіз, прогнозування, моніторинг інформаційних викликів та загроз. Виявляти дисбаланс та кризові явища у НІІ. Знати основні засади державної політики у сфері забезпечення інформаційної безпеки. Виробляти рекомендації у сфері інформаційної безпеки. Розуміти поняття Інформаційний суверенітет.	проблемні питання

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

9. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (РКР)	Заліковий модуль 3 (тренінг, КППЗ)	Заліковий модуль 4 (екзамен)	Разом
20 %	20 %	20 %	40%	100 %
1. Усне опитування під час занять. (6 тем по 5 балів = 30 балів) 2. Письмова робота = 70 балів.	1. Усне опитування під час занять (9 тем по 4 бали = 36 балів). 2. Письмова робота = 64 бали.	1. Написання та захист КППЗ = 80 балів. 2. Виконання завдань під час тренінгу = 20 балів.	1. Тестові завдання (5 тестів по 6 балів за тест) – макс. 30 балів 2. Теоретичні питання (2 питання) – по 35 балів, макс. 70 балів.	

Шкала оцінювання

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (Тренінг, КППЗ)
30%	40%	30%
1. Усне опитування (тестування) на заняттях: 8 тем по 5 балів – мах 40 балів. 2. Письмова робота – мах 60 балів.	1. Усне опитування (тестування) на заняттях: 7 тем по 5 балів – мах 35 балів. 2. Письмова робота – мах 65 балів.	1. Підготовка КППЗ – мах 40 балів. 2. Захист КППЗ – мах 40 балів. 3. Участь у тренінгах – мах 20 балів.

Шкала оцінювання

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою залік
90-100	зараховано
89-70	
60-69	
26-59	не зараховано
1-25	

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Денисюк Ж. З. Пропаганда та контрпропаганда в контексті стратегій державної інформаційної політики. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Державне управління*. 2021. № 2. С. 46-51 URL: http://www.pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2021/2_2021/10.pdf.
2. Державна інформаційна політика : навч. посіб. / В. Б. Дзюндзюк, О. І. Крюков, В. А. Ландсман та ін. Харків: Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр». 2012. 344 с.
3. Драгомирецька Н. М. Комунікативна діяльність в державному управлінні: навчальний посібник / Н.М. Драгомирецька, К.С. Кандагура, А.В. Букач. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017. 180 с.
4. Європейські комунікації. Підручник / Макаренко Є. А., Ожеван М. А., Тихомирова Є. Б., Рижков М. М. Київ: Центр вільної преси. 2010. 536 с.
5. Захарова В. І. Основи інформаційно-аналітичної діяльності / Захарова В. І., Філіпова Л. Я. К.: «Центр учбової літератури», 2013. 336 с.
6. Зоряна А. М. Документний потік перекладів як відображення міжкультурної комунікації : монографія / Антоніна Зоряна ; М-во культури України, Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККіМ , 2017. 187 с.
7. Інформаційна політика в Україні: конспект лекцій. / Укладачі В. О. Шведун, Т. О. Луценко. Харків : НУЦЗУ. 2016. 40 с
8. Інформаційний простір України: Словник-довідник законодавчих термінів: довідково-навчальне видання / Автор-укладач Я. О. Чепуренко / Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. К.: «Освіта України», 2008. 544 с.
9. Ломачинська І. М. Документально-інформаційні комунікації в системі соціальних комунікацій : навч. посіб. / І. М. Ломачинська, Ю. П. Якимюк, Л. В. Ломачинська ; за заг. ред. Ломачинської І. М. 3-тє вид., перероб. і допов. Київ : Центр учб. літ., 2019. 334 с.
10. Лукашенко А. І. Ментальні структури агресора в інформаційній війні на прикладі російської федерації: погляд із минулого в сучасність, виклики західному суспільству. *Збірник наукових праць «Гілея»*. 2019. Вип. 144. С. 72–75.
11. Марущак А. І., Петров С. Г. Сучасний стан розвитку національної системи кібербезпеки (на прикладі СБ України та Держспецз'язку України). *Інформація і право*. 2020. № 2 (33). С. 77-84.
12. Марущак А. І. Передумови для формування правових механізмів протидії дезінформації в соціальних медіа у контексті національної безпеки: постановка проблеми. *Інформація і право*. 2022. № 1 (40), С. 82-88.
13. Мотлях О. Сучасна державна інформаційна політика України у сфері масмедіа. *Український інформаційний простір*. 2022. № 2 (10), С. 156–170. URL: <https://doi.org/10.31866/2616-7948.10.2022.269851>.
14. Мохова Ю. Л., Луцька Л. І. Сутність та головні напрямки державної інформаційної політики України. URL: http://www.dy.nauka.com.ua/pdf/12_2018/27.pdf.
15. Назар М. М., Мещеряков Д. С. Когнітивна карта російської пропаганди в Україні: ключові позиції. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/710506/1/Nazar%20MM%2C%20Mescheryakov%20DS.%20Kohnityvna%20karta%20rosiyskoyi%20propahandy%20v%20ukrayini%20klyuchovi%20pozytsiyi.pdf>.
16. Почепцов Г. Г. Інформаційна політика та інформаційні війни: навчально-методичний посібник. Київ: Вид-во НАДУ, 2012. 120 с.
17. Правове забезпечення інформаційної діяльності в Україні. Науково-практичне видання за ред. Шемшученка Ю. С. та Чижа І. С. К.: Юридична думка, 2006. 380 с.
18. Рада Європи. План дій для України на 2018-2021 рр. URL: <https://rm.coe.int/coe-action-plan-for-ukraine-2018-2021-ukr/1680925bec>.
19. Рябоконт О. Державна інформаційна політика формування інформаційного суспільства: зарубіжний досвід. URL: http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=3244:derzhavna-informatsijna-politika-formuv.

20. Самохвалов Ю. Я., Браїловський М. М. Оцінка інформаційної безпеки організації за критерієм впевненості. *Захист інформації*. 2019. Т. 21. № 1. С. 13-24.
21. Ткачук Т. Ю. Забезпечення інформаційної безпеки в умовах євроінтеграції України: правовий вимір: монографія. Київ: ТОВ «Видавничий дім «АртЕк». 2018. 411 с.
22. Тур О. М. Формування комунікативної компетентності майбутніх фахівців із документознавства та інформаційної діяльності: історія, теорія, практика : монографія / О. М. Тур ; М-во освіти і науки України, Полтав. нац. техн. ун-т ім. Юрія Кондратюка. Полтава : Гаража М. Ф., 2017. 408 с.
23. Указ Президента України № 106/2021 від 19 березня 2021 року «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 11 березня 2021 року «Про створення Центру протидії дезінформації» при Раді національної безпеки і оборони України». URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1062021-37421>.
24. Холод О. М. Комунікаційні технології : підручник. Київ : Центр учб. літ., 2018. 211 с.
25. Череватюк В. Вплив громадянського суспільства на ефективність інформаційної політики держави в період війни. *Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право»*, 2022. № 3(64), С. 116–122. URL: <https://doi.org/10.18372/2307-9061.64.16898>.
26. Щодо окремих напрямів вдосконалення державної інформаційної політики України. Аналітична записка: Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/1489/>.

Нормативні документи

27. Закон України «Про інформацію» // Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1992. №48. Ст. 650 (Вводиться в дію Постановою ВР від 02.10.92 №2658-12 // ВВР. 1992. №48. Ст. 651.
28. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Верховна Рада України. Київ: Парламент. вид-во, 2002. 72 с. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
29. Про інформацію: Закон України від 13.01.2011 р. №2938-VI (в ред. від 16.06.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
30. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25.06.1993 р. // Відомості Верховної Ради. 1993. № 33. Ст. 345. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12>.
31. Про Основні засади інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки: Закон України від 09 січня 2007 р. № 537-У // Відомості Верховної Ради. 2007. № 312. Ст. 102. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-16>.
32. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 р. №2329-17 (в ред. від 11.11.2019). URL: https://minjust.gov.ua/publ_info.
33. Доктрина інформаційної безпеки України. № 47/2017. 25.02.2017. URL: <https://mip.gov.ua/documents/100.html>.
34. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 18 березня 2022 року «Щодо реалізації єдиної інформаційної політики в умовах воєнного стану»: Указ Президента України від 19 бер. 2022 р. № 152/2022. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1522022-41761>.
35. Стратегія інформаційної безпеки: Указ Президента України від 28.12.21 р. № 685/2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/6852021-41069>.

Електронні ресурси

36. Міністерство культури та інформаційної політики України. Офіційний сайт. URL: <https://mkp.gov.ua>.
37. Національна рада України з питань телебачення та радіомовлення. Офіційний сайт. URL: <https://www.nrada.gov.ua/sogodni-tryvaye-obgovorennya-proyektu-zakonu-pro-media/>.
38. Культурна політика ЄС. URL: https://www.cairn-int.info/article-E_POEU_056_0008--the-european-policy-of-culture.htm.
39. <https://www.culturalpolicies.net/campaign/>.

40. <https://www.culturalpolicies.net/campaign/>.
41. «Цифровий порядок денний для Європи» (Digital agenda for Europe) <https://eufordigital.eu/uk/library/a-digital-agenda-for-europe/>.
42. «Цифровий порядок денний України 2020» (Digital Agenda for Ukraine 2020) <https://www.rada.gov.ua/uploads/documents/40009.pdf>.
43. <https://uccr.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf>.
44. Цифрове десятиліття Європи: цифрові цілі до 2030 року (Europe's Digital Decade: digital targets for 2030) https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/europes-digital-decade-digital-targets-2030_en.